

Datum
18 mei 2015

Aan
De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T.k.n.
Van
Coen van der Veer, lid Dagelijks Bestuur FNV
Contact: Rik van Steenbergen (rik.vansteenbergen@vc.fnv.nl)
Onderwerp
Reactie op internetconsultatie: Wijziging Arbowet met het oog op versterken arbodienstverlening

De FNV heeft bij schrijven van 3 maart 2015 (kenmerk RvS/pw) gereageerd op de kabinetsreactie op het SER advies *Betere zorg voor werkenden: Een visie op de toekomst van de arbeidsgerelateerde zorg*.

Het voorontwerp van wet tot 'wijziging van de Arbowet i.v.m. de versterking van de betrokkenheid van de werkgevers en werknemers bij de arbodienstverlening, de preventie in het bedrijf of de inrichting van de werkgever, en de positie van de bedrijfsarts' is bedoeld als uitwerking van de in de kabinetsreactie aangekondigde wetswijzigingen.

Arbospreekuur

In zijn advies merkt de SER (p. 47) over het arbospreekuur op, dat het van groot belang is 'om gezondheidsproblemen die een relatie hebben met het werk (...) zo vroeg mogelijk te signaleren, liefst voordat deze problemen tot verzuim leiden. Met name met het oog op deze preventieve functie verdient volgens de raad vroegtijdige signalering van gezondheidsproblemen meer aandacht. Dit vraagt om een gewaarborgde toegang tot arbodeskundigen.'

In de kabinetsreactie (p. 5) wordt opgemerkt dat het kabinet de vrije toegang tot de bedrijfsarts/ arbodienstverlener in wetgeving gaat vastleggen.

De FNV is dan ook tegelijkertijd verbaasd en teleurgesteld over de regeling in het voorontwerp van wet, die inhoudt dat uitsluitend de toegang tot de bedrijfsarts wordt gewaarborgd en niet die tot de overige arbodeskundigen (veiligheidskundigen, arbeidshygiënist en arbeids- en organisatiedeskundigen). Indien bijvoorbeeld in een bepaald bedrijf risico's op gezondheidsschade vooral voortvloeien uit blootstelling aan gevaarlijke stoffen, lijkt in het kader van preventie de vrije toegang tot een arbeidshygiënist gerechtvaardigd.

Keuze van een preventiemedewerker

Het kabinet wil de betrokkenheid van werknemers in bedrijven vergroten, maar heeft het voorstel van de vakcentrales om de preventiemedewerker te laten kiezen door die werknemers niet overgenomen. In plaats daarvan kondigde het in zijn reactie een wetswijziging aan, inhoudende dat de medezeggenschap wordt uitgebreid met *de eis tot overeenstemming* tussen werkgever en medezeggenschapsorgaan over de keuze van een preventiemedewerker en diens positionering in de organisatie.

De FNV is teleurgesteld over het feit dat het kabinet ook hierop terugkomt en slechts het reeds bestaande *instemmingsrecht* uitbreidt tot de keuze van de preventiemedewerker. Dat geeft het medezeggenschapsorgaan een aanmerkelijk zwakkere positie in vergelijking tot die van het oorspronkelijke kabinetsvoorstel.

Rol van de bedrijfsarts bij verzuimbegeleiding

In het voorontwerp wordt voorgesteld om in artikel 14 lid 1 onder b de zinsnede 'de bijstand' (tweemaal) te vervangen door de zinsnede 'het adviseren'. Doel daarvan is te verduidelijken dat de rol van de bedrijfsarts bij de verzuimbegeleiding alleen adviserend is.

Duidelijk voor de FNV is dat de bedrijfsarts moet beoordelen en adviseren. Daarmee verleent de bedrijfsarts bijstand. De toegevoegde waarde van de voorgestelde tekstwijziging ontgaat de FNV, maar bezwaarlijk acht ze de wijziging niet. De toelichting verduidelijkt helaas niet. Bedrijfsartsen willen graag de ruimte hebben om bedrijfsgeneeskundige zorg te leveren vanuit een professioneel onafhankelijke positie, waarin zij de verantwoordelijkheid nemen voor de aard en inhoud van zijn zorgverlening. Daarom bevreemdt het dat het kabinet het blijkbaar als een probleem ziet dat het in de praktijk voorkomt dat de werkgever de verzuimbegeleiding aan de bedrijfsarts, de professional, overlaat. Volgens het kabinet bestaat in dat geval het risico dat de bedrijfsarts belangen gaat afwegen en de belangen van de werkgever zwaarder laat wegen, terwijl hij de gezondheid van de werknemers voorop moet stellen. Het komt de FNV niet logisch en niet plausibel voor dat de bedrijfsarts die de ruimte krijgt om vanuit zijn eigen professioneel onafhankelijke positie te handelen, zich minder om de gezondheid van werknemers zou bekommeren dan wanneer de werkgever hem in zijn professionele ruimte beperkt.

Basiscontract

In het voorontwerp wordt onderscheid gemaakt tussen onderdelen die betrekking hebben op alle dienstverleners (artikel 14 lid 4) en onderdelen die uitsluitend betrekking hebben op de bedrijfsarts (artikel 14 lid 5). De FNV beschouwt het als een gemiste kans op versterking van het element preventie in het contract met arbodiensten en bedrijfsartsen, dat in het voorgestelde vierde lid niet expliciet verwezen wordt naar de taken en bevoegdheden zoals opgenomen in de artikelen 3 en 4 Arbowet. Zie hierover ook de brief van de FNV van 3 maart jl.

De FNV is teleurgesteld over het feit dat elementen die bijdragen aan de professionaliteit van de arbodienstverleners (overleg met het medezeggenschapsorgaan, bezoek van de werkplek, klachtbehandeling) in het voorontwerp worden beperkt tot de goede beroepsuitoefening van de bedrijfsarts en niet ook van toepassing worden verklaard op die van de andere arbodeskundigen.

Second opinion

Hoewel in de memorie van toelichting meerdere varianten worden genoemd voor het vormgeven van de second opinion, mist de FNV het beginsel dat de werknemer de bedrijfsarts van de second opinion moet kunnen kiezen.

Melding van beroepsziekten

De toelichting op het onderdeel melden van beroepsziekten maakt duidelijk dat het, overeenkomstig het SER advies, bij dit onderdeel om meer gaat dan uitsluitend het melden van beroepsziekten overeenkomstig artikel 9 lid 3 Arbowet.

De FNV constateert echter ook dat het SER advies om aan niet-naleving door bedrijfsartsen

van hun wettelijke meldingsplicht van beroepsziekten een sanctie te verbinden en de Inspectie SZW op naleving van de wettelijke meldingsplicht toe te laten zien en die te handhaven, niet is overgenomen.

De FNV merkt hierbij op dat de vakcentrales, op grond van het ILO rapport n.a.v. een klacht van de vakcentrales over een aantal door Nederland geratificeerde verdragen, bovendien pleiten voor herinvoering van de verplichting van werkgevers om beroepsziekten te melden bij de Inspectie SZW, niet in plaats maar naast de melding van beroepsziekten door bedrijfsartsen bij het NCvB. Daarbij hoeft naar het oordeel van de vakcentrales de werkgever alleen die beroepsziekten aan de Inspectie te melden, waarvan hij in kennis is gesteld door de bedrijfsarts. Het in kennis stellen van de werkgever en het medezeggenschapsorgaan behoort tot de professionele beroepsuitoefening van de bedrijfsarts.

Voor het overige verwijst de FNV naar haar brief van 3 maart jl.

Coen van der Veer
Lid Dagelijks Bestuur FNV